

657 5. Nov. 1894: 1. Beh. af Lovf. om en forandr. Fordel. af Folketingsvalgtr.

658

denne Grundlovsændring, hvortil der naturligt maatte knytte sig en Bestemmelse om Valgkredsens Antal. — Fra denne Digression vender jeg tilbage og minder det ærede Medlem om, at han vistnok ikke talte saa praktisk, som han ellers er anlagt, naar han anbefalede at foregribe en Grundlovsændring. Jeg vil snarere sige, at Fordelen ved det her foreliggende Forslag netop er den, at det ikke foregriber en grundlovmæssig Ændring i Fremtiden. Jeg skal da gøre opmærksom paa, at naar man vil undgaa dette, og man altsaa for en Ordning ved Aar 1900, da vi skulle have den næste Folketælling, vil holde Afdgangen fuldstændig aaben til at bevare det nuværende Antal ca. 100 Folketingsmedlemmer, saa maa man ikke komme under 25,000 Indbyggere pr. Valgkreds. Der er jo nemlig ingen Tvivl om, at vi ved Aar 1900, ved næste Folketælling, ville have naaet $2\frac{1}{2}$ Million Indbyggere her i Landet, og det svarer altsaa til 25,000 i hver Valgkreds. Det er kun runde Tal, og jeg skal naturligvis ikke dokumentere dem nærmere, men om trent saaledes vil det blive. Vil man altsaa ikke ved en Omordning af Valgkredse foregribe en eventuel Grundlovsændring, der ved Aar 1900 vil fasilaa et Antal af 100, 101 eller 102 Folketingsmedlemmer, hvad det nu bliver, saa maa man ikke gaa under ca. 25,000 pr. Valgkreds. Nu vil man maasse sige, at dette Forslag, som er sendt fra Landstinget, jo dog lyder paa 26,000. Ja, men der maa ogsaa være et Spillerum, som nødvendigt maa findes. Naar vi komme til en endelig Ordning af Sagen, maa der være et Spillerum, som tillader, at de tættere befolkede Egne faa et noget større Indbyggerantal pr. Valgkreds end de tyndere befolkede. Derfor anser jeg dette for den eneste Vej, man kan gaa, naar man ikke vil foregribe Sagen, eller rettere sagt, naar man indtil næste Folketælling ved Aarhundredets Udgang vil holde sig fuldstændig fri over for den Bestemmelse, man da vil træffe. Derfor siger jeg, at der er god Mening i, at man er bleven staaende ved dette Maximum af 26,000 Indbyggere. Jeg skal ikke indlade mig paa en Besømmelse af Inddelingen af de Kredse, som her foreligge for Kjøbenhavn; jeg er ikke kyndig nok dertil; men jeg er

gaaet ud fra, at man altsaa i Kjøbenhavn er bleven staaende ved en Kredsinndeling paa 26,000 Indbyggere; men vil man det, og anser man dette for at være forsvaret, saa vil jeg sige: Ja, lad gaa, saa kunne vi være med til at gaa ind paa denne Ordning. Men saa vil man ogsaa erindre, at naar man stiller sig paa Standpunktet de 26,000, vil der blive nogle Landkredse, som komme til at gaa ud der over. Dertil vil man maasse være: Ja, men der er mange Landkredse, der ere langt der under. Det gælder ikke; thi Udviklingen i den enkelte Kreds bliver der ikke bødet paa derved, at andre Kredse faa en modsat Fordel, og derfor tror jeg, at det vil være fornødent, at vi, naar vi stille os paa dette Standpunkt, maa tage de Kredse omkring i Landet med, som ere over de 26,000, der er blevet Gennemsnittallet. Der er ikke mange, og derfor maa selv de, der ere utilbøjelige dertil — og jeg tilstaar, at jeg hører til dem, som ere utilbøjelige til at gaa til en større Forøgelse af Folketingsmændenes Antal — kunne finde sig deri. Det er nemlig kun 3 Kredse, der her er Tale om. Den første af disse Kredse er Høringkredsen med 27,693 Indbyggere, den anden er Holslebokredsen med 27,005 Indbyggere, og endelig er der Skanderborgkredsen med 26,818. Flere er der ikke, og jeg antager, at det maa være en rimelig Forordning at knytte dertil, at den samme Regel altsaa bliver gjort anvendelig. Der er dog et Slags System deri, vil jeg minde det ærede Medlem fra Nykøbing (Korsgaard) om, stont jeg ikke er en saadan Systemrytter, at jeg ikke kan være med til noget godt, medmindre jeg kan øjne et System deri. I det hele taget mener jeg, at naar man vil stille sig paa det Stade kun at hjælpe paa de værste Ubilligheder, saa maa man virkelig se bort fra Systemet; men en vis Rettesnor maa der være i alting. Man kan godt sige, at det er villaarligt at tage en Kreds med paa 26,818, og saa lade en anden være urørt, som kun har 25,900. Der maa være en Grænse, som med mere eller mindre Villaarlighed naar det fast, og jeg finder, at det er meget naturligt, at man siger, at man bør drage de samme Grænser for Landkredse, som ere blevne dragne for Kjøbstadkredse. Paa disse tre Steder har der jo for Resten ogsaa tidligere været planlagt Dannelsen af ny